

Волите ли да цртате?

Мапе ума, цртежи и графיקони
у настави
Српског језика и књижевности

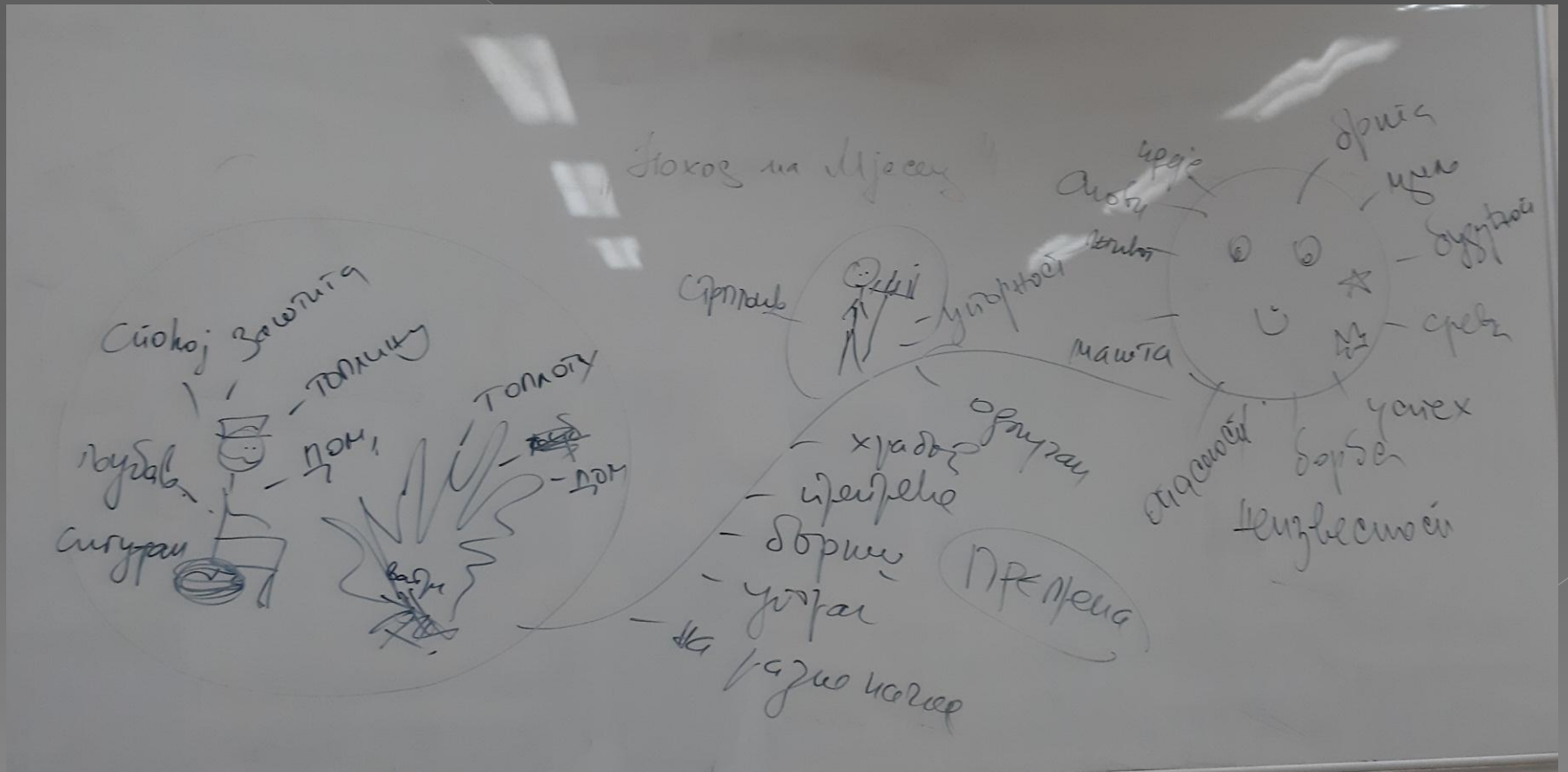
Филолошки факултет
Универзитета у Београду
61. Републички зимски семинар
2020. година

Аутор: мр Маја Анђелковић Шегуљев

Наставне области:

- Књижевност
  - мотиви, облици приповедања,
пренесена значења, кључне речи
- Граматика
  - > Прилози, предлози, атрибути
- Језичка култура: структура задатака,
унутрашњи монолог, опис
- Одељењска заједница: употреба интернета

Књижевност – разумевање пренесених значења

Мапе ума

и кад мислиш да ниси.

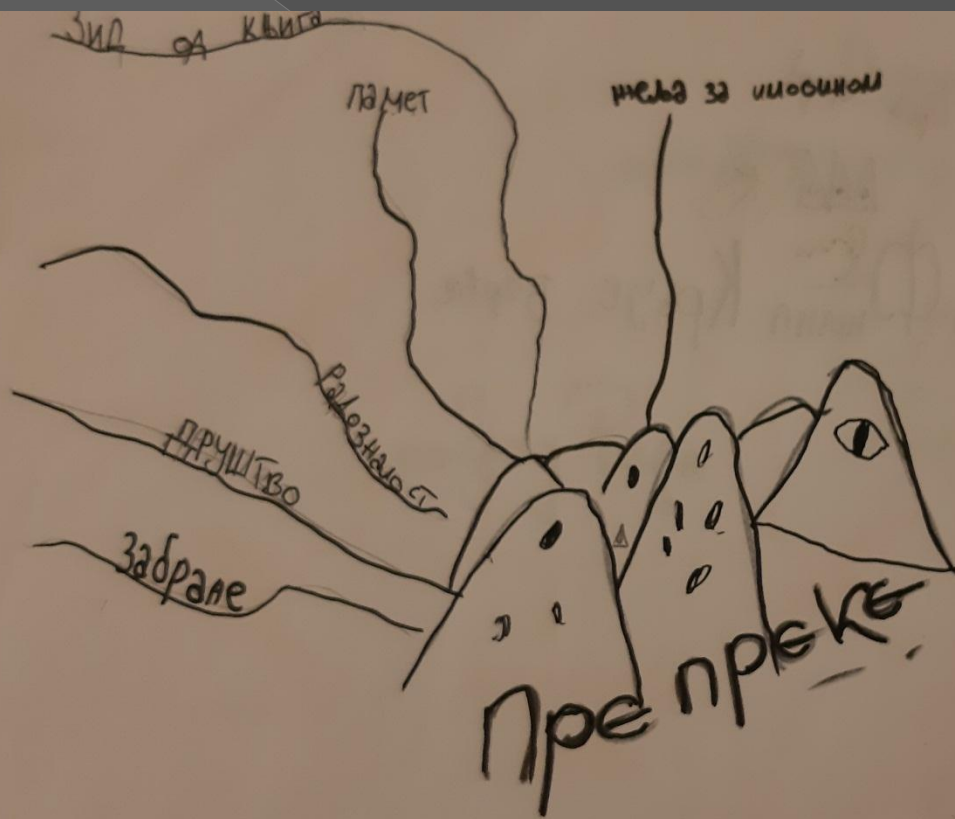
подрмавање породица
је увек уз нас.
сигурност-осећаш
се безбедно у
својој кући.
двориште-када
идемо у госте,
двориште нас
подсећа на наш дом,
радост-срећа када
видим породицу и дом.
одговорност-пазимо нашу
кућу.
успомена-када се селимо
сваки предмет на
подсећа нас на наш

подрмавање
успомена
сигурност
двориште
радост
одговорност

Кућа
(породица)

Како мене
моја породица
подрмава?
Како ја
подрмам
своју породицу?

IV
Елена Ц, Елена М, Сана, Анђела Б.

Порука: Како год
да је живот
темак морамо
бити јаки и уфрви
Како и прећи преко
савлађуемо преко

прејеле?

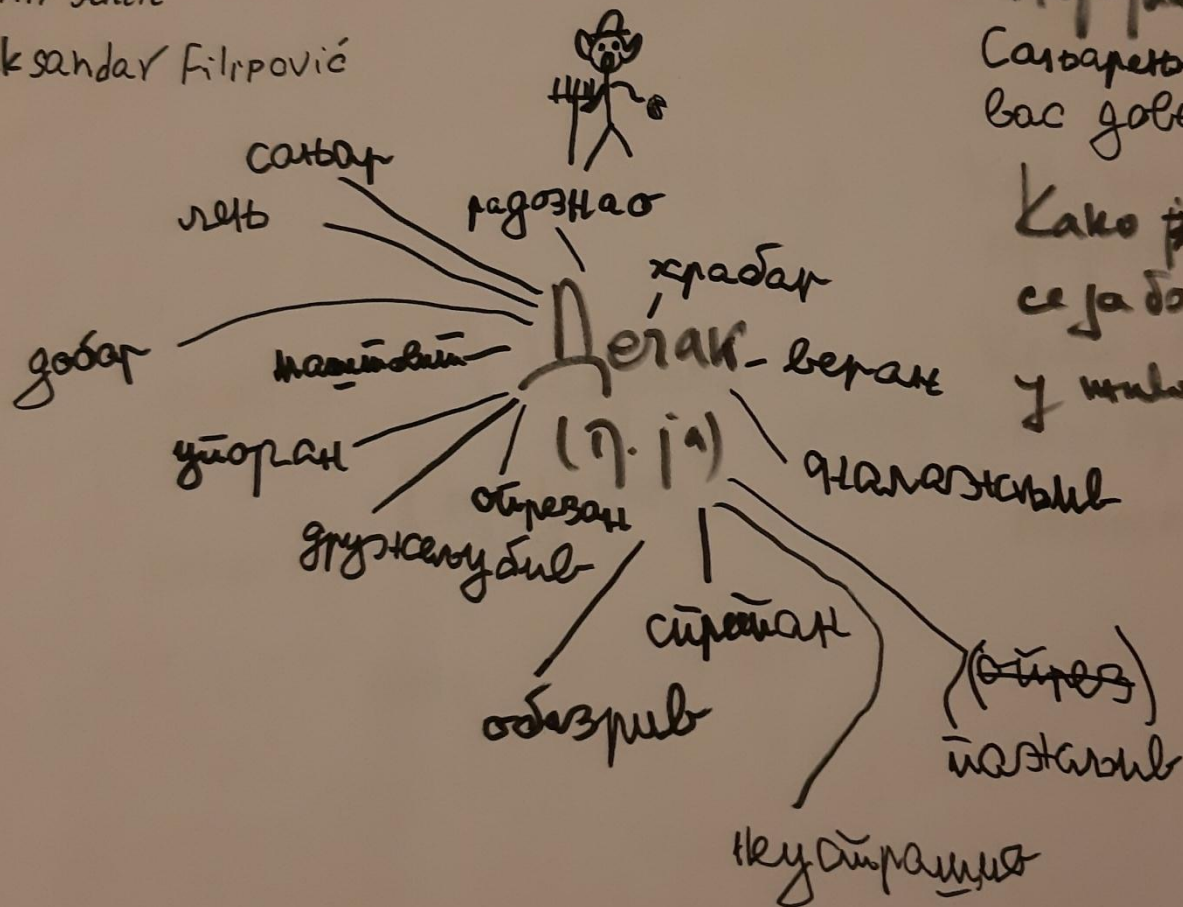
Тако што
смо уфрви и добри
и увек нам се добро
враћу.

Урду Србљановић

Filip Antić

Aleksandar Filipović

Тито Петров
 Теодора Бијелић
 Ева Вилић
 Татјана Милић

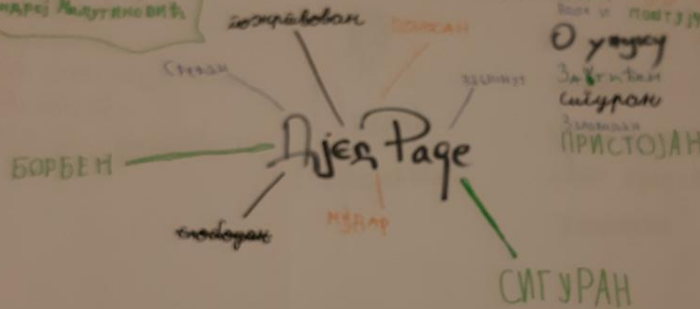
Поручка Ватра је добар
 сјај али је
 опасна

Знајте ватру
 и топлину
 у њеном сјају.

Тито Петров
 Ева Вилић
 Бранко Вучевић
 Андреј Милутиновић

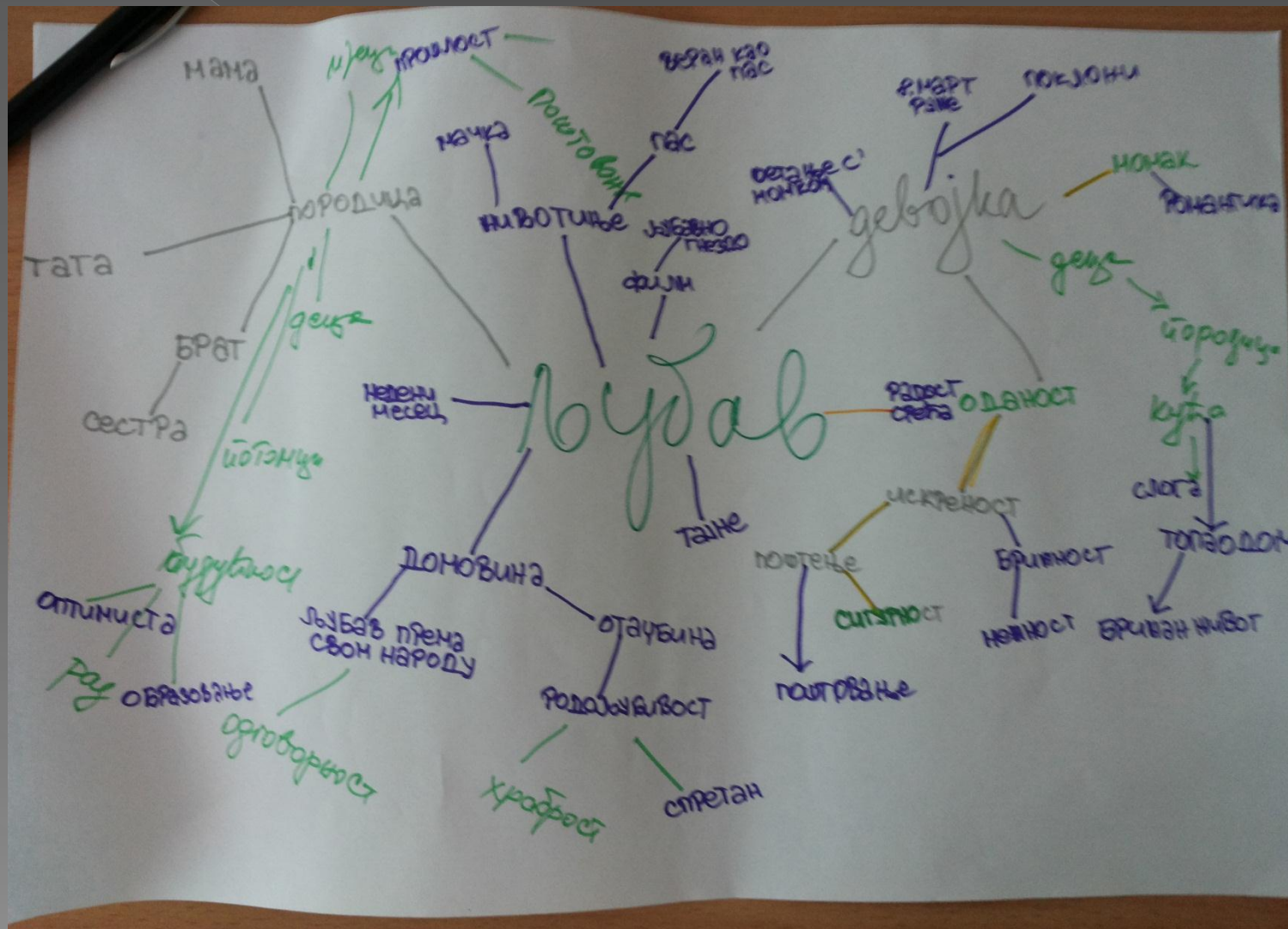
Поручка: Јурић МАЛИМ
 Свјетла Дедан
 Ватра и ПОВЕЉУ.

О улогу
 Заштита
 сигуран
 Захваљност
 ПРИСТОЈАН

Али је срећан ватра што је ставио знак о сигурном Раде.
 Дедан је поносан на знука, јер је знак о поран.
 Дедан је био подриница када је знука са Пейтракетом обилазио да дохвати
 месец. Покривљеност до заштити знука од обаснија.

„Ћирилица пише срцем“, Сомбор, Завичајно удружење Срба „Коријени“

jer pružajemo je
uvek su
pružajemo

ono što križemo
u su uđ vidimo

strah od četeta
i u su ^{uor} siližje.

ljajna

Крила

кошмар

чак и немогуће
осицеје могуће

можемо и
да понешимо

можемо и да
однемо сабојсково
кад раштено

Крила

смех

радошти ишад
краја

нада за
неким болним

нада вештина

срета

китини
јачим

шута

иако је не желимо
она је увек ту, али

љубав

САН

нашња

да нашња се и осмоћу сна можемо
онечему чему ће решити.

можемо да
освојимо и
искрену
љубав

жеља

сновни нот
дешњаство

моћ

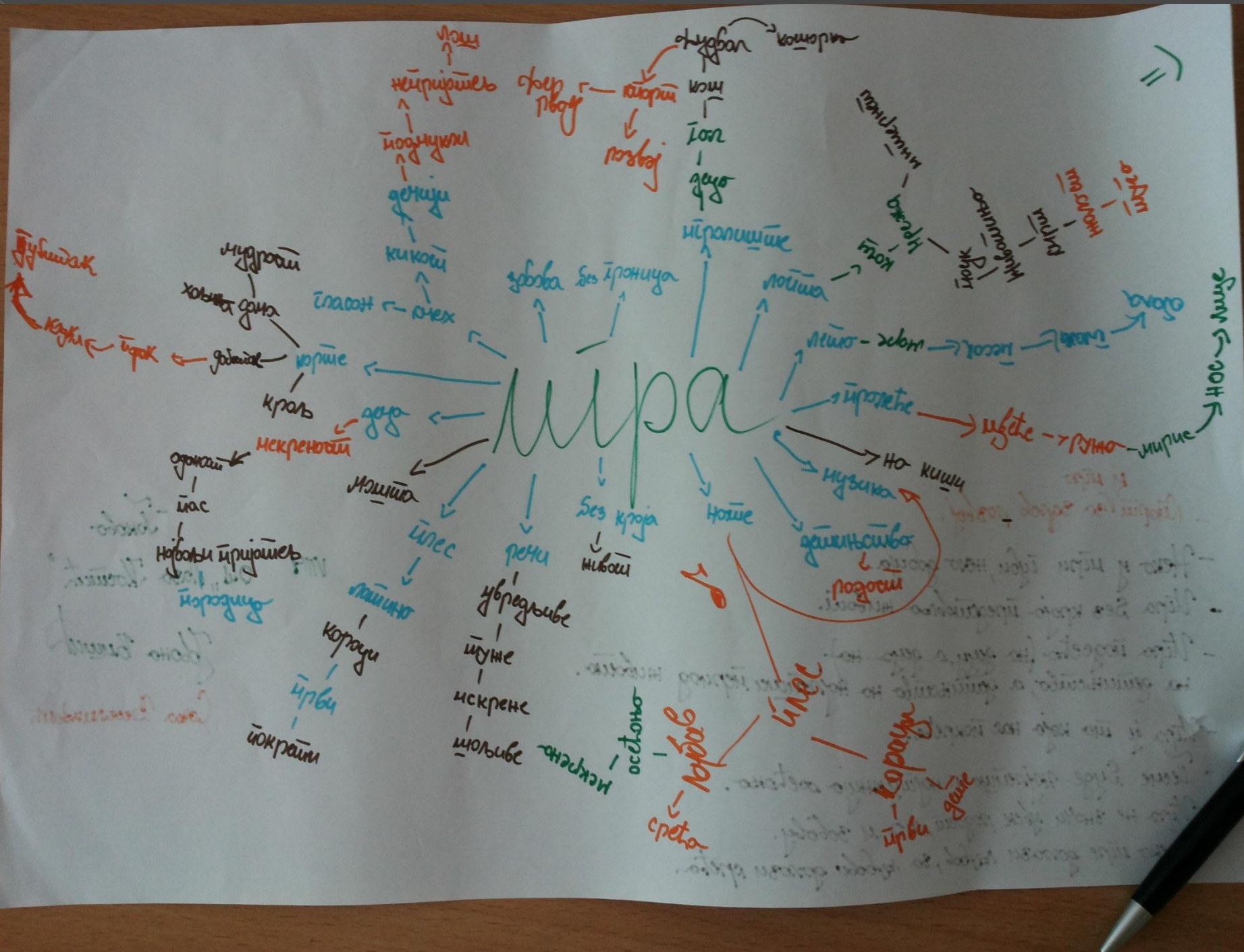
прошок у
даћи свей

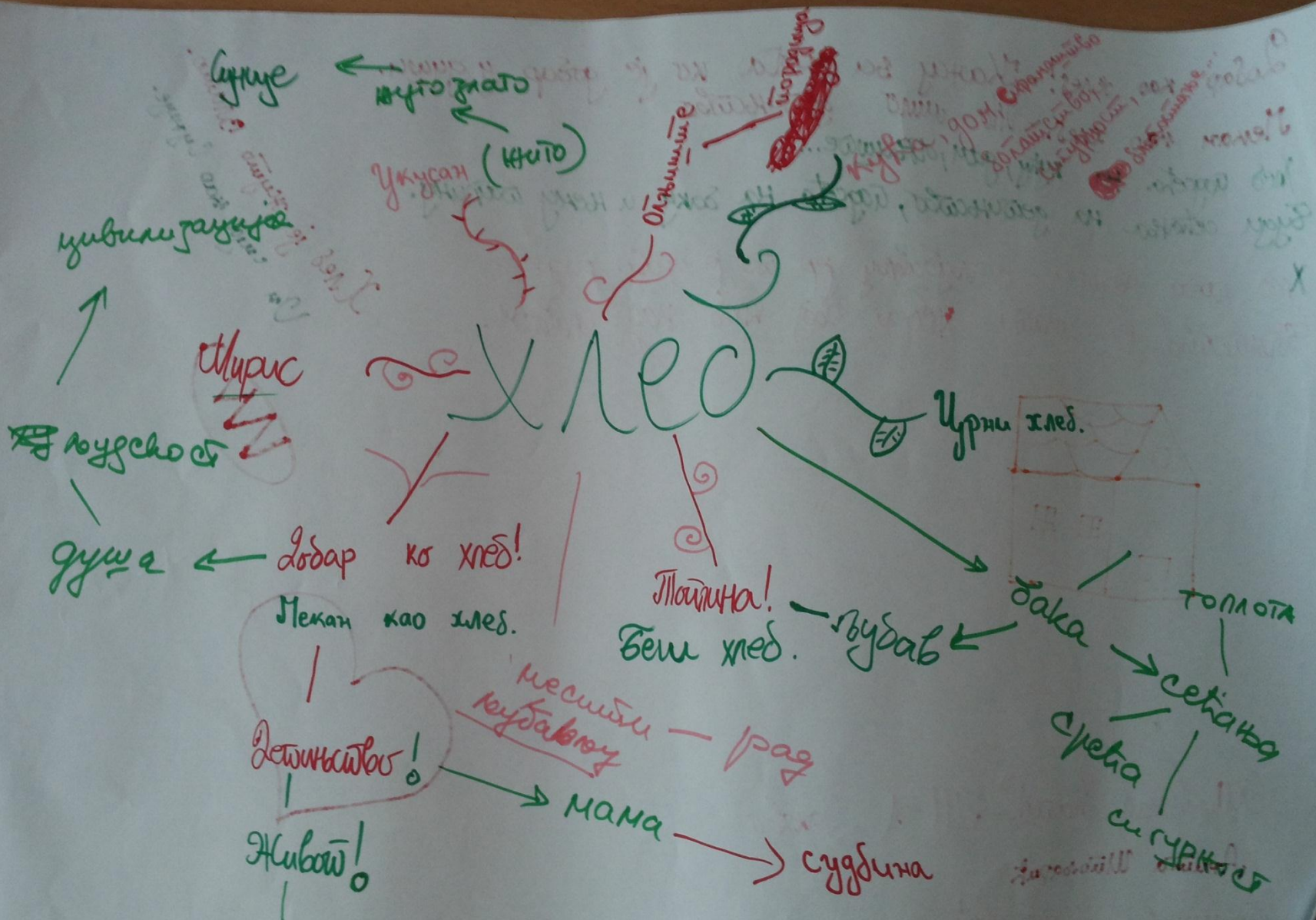
да освојимо
нешто што желимо
са лак иако је
немогуће

дешњаство
се увек враћа

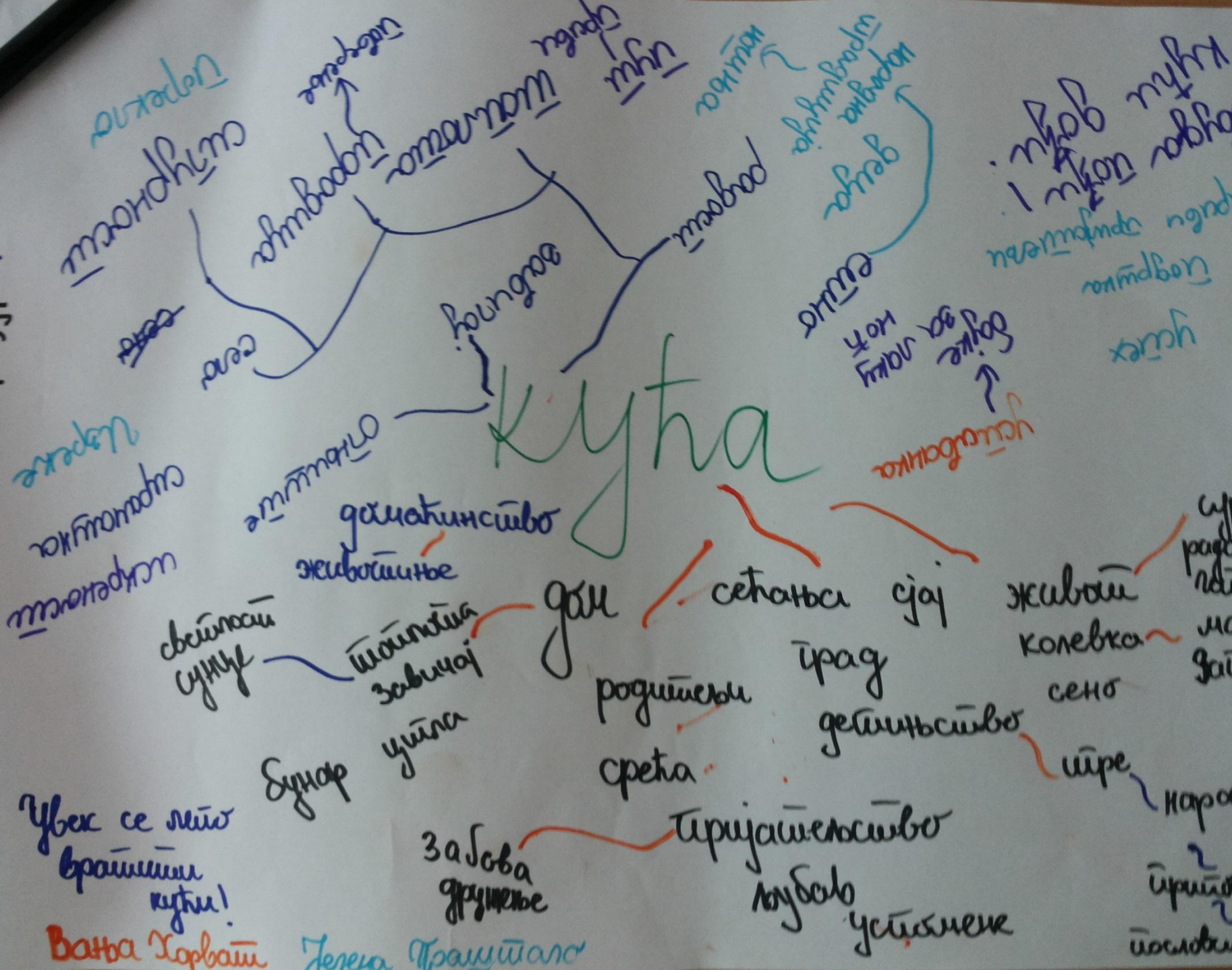
am, Sasa Kosic
Јаково

Сања Љубојич
Марија Ђукит

Uola kytha frađi, a Hestota perzpatuje!

Ломовица

Людмила Васильевна

Труды раз

природы

прежн

поштованье

родители

будущности

любав

успешне

Скраса

разнои

знание

разнообразие

● „Златна јабука
и девет пауница“

" ЈАБУКА НА ДРУМУ "

не захвална,
не оградити,
без поштовања,
без стиде

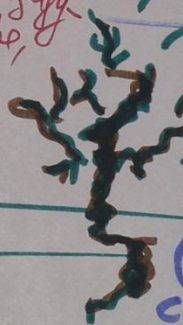
поуди је рававају, кидану,
раисе, беру плорове,
бакају у ирацини,
чрево

СТАРА, КЕРГАВА, ПОВИЈАНА
НА ВИКЛА ДА СЕ БОЈИ
ЈАКА, ОТПОРНА, ИСТРАЈНА
УМОСТАЛНА

- РАБА, ГАЈУ, ЖУДИ,
ХЛАДИ, ОД МАРА

суза = стиду и не подем
= крије своје озледе
= понасна, доступна
на њу се може ослонити

Периферичан
Зовел - оградити,
способан, истрајан,
борбен, поштен,
дрди душе

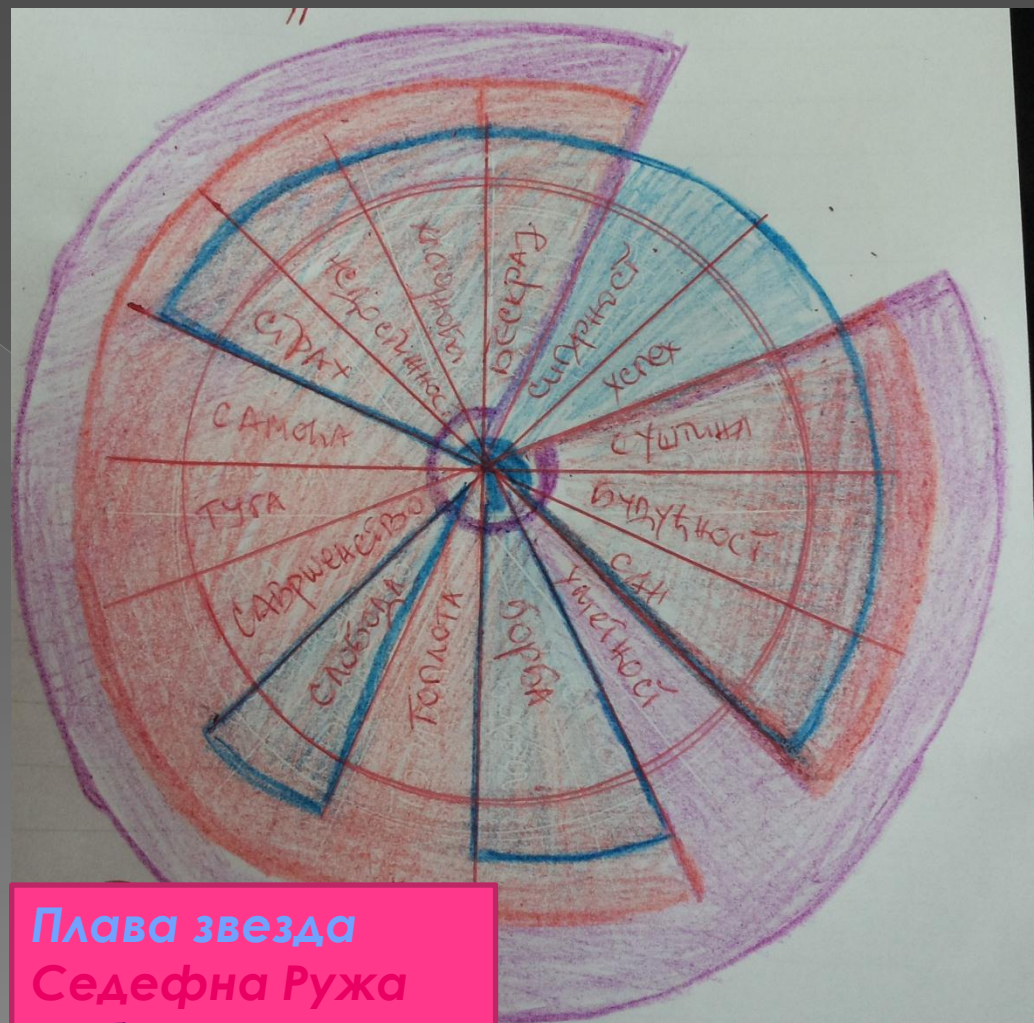

Наведи значења појмова у песмама „Небо“, „Манасија“ и „Плава гробница“

Плаво	дубина, хладно, небо, слобода, стварање, уметност, будућност, хришћанство, небо, смрт
Светлост	снага, младост, будућност, светлост, детињство, сунце, сјај, живот, „Подне“, „Шљива“
Круг	сигурност, прстен, вртоглав, безизлаз, идеал, затвор, судбина, светлост
Небо	стварање, слобода, светлост, будућност, стваралштво, голуб, нада

МОТИВИ

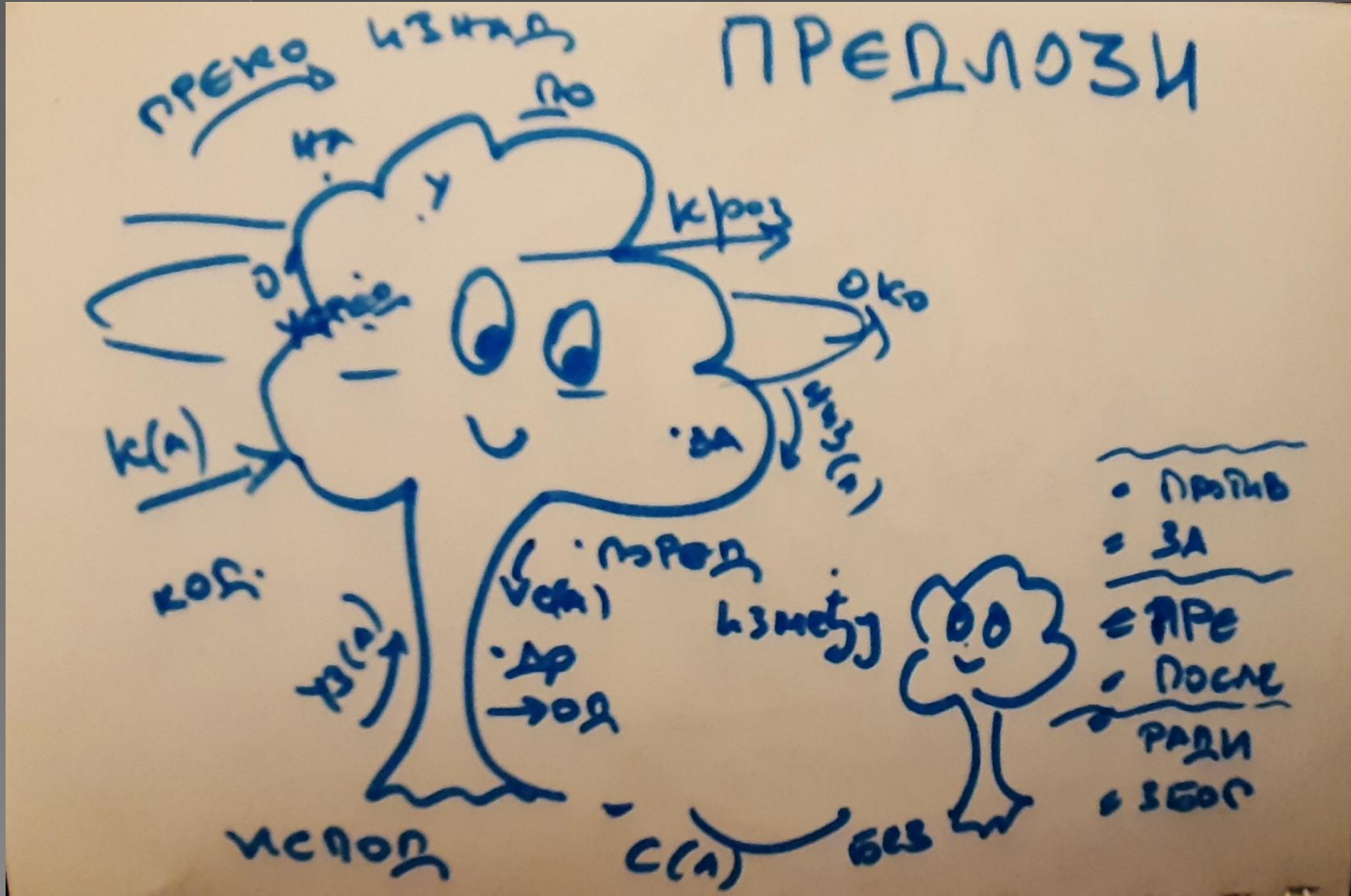

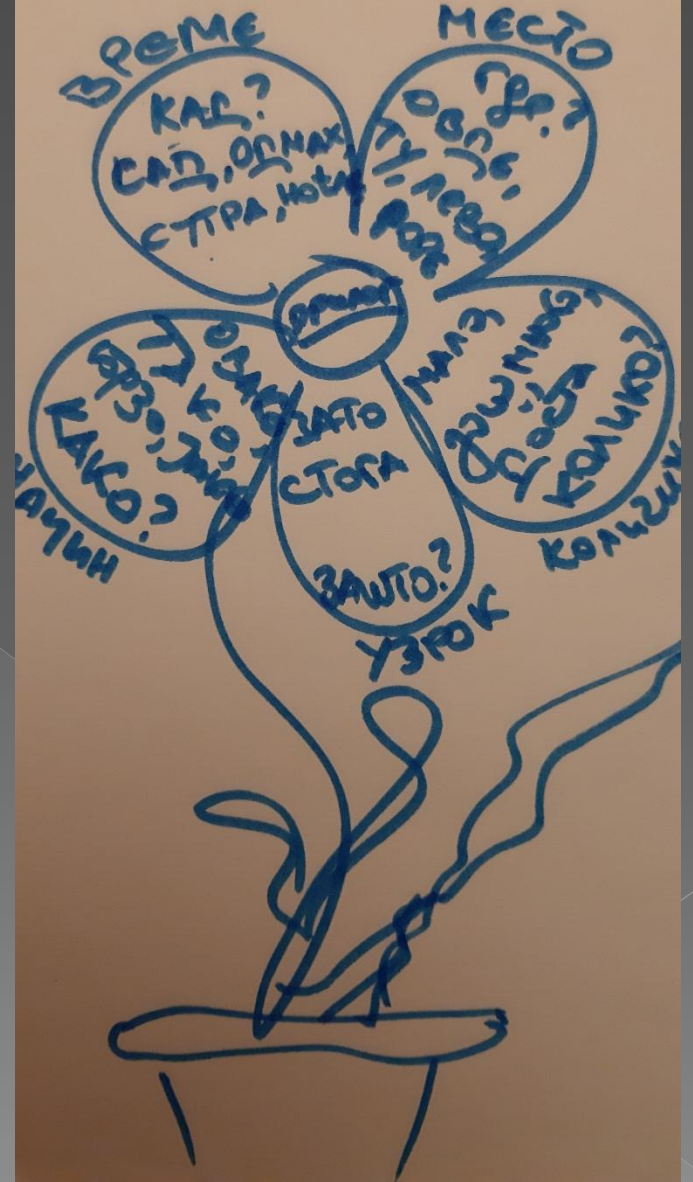
Плава звезда
Седефна Ружа
Небо

Упоређивање два романа

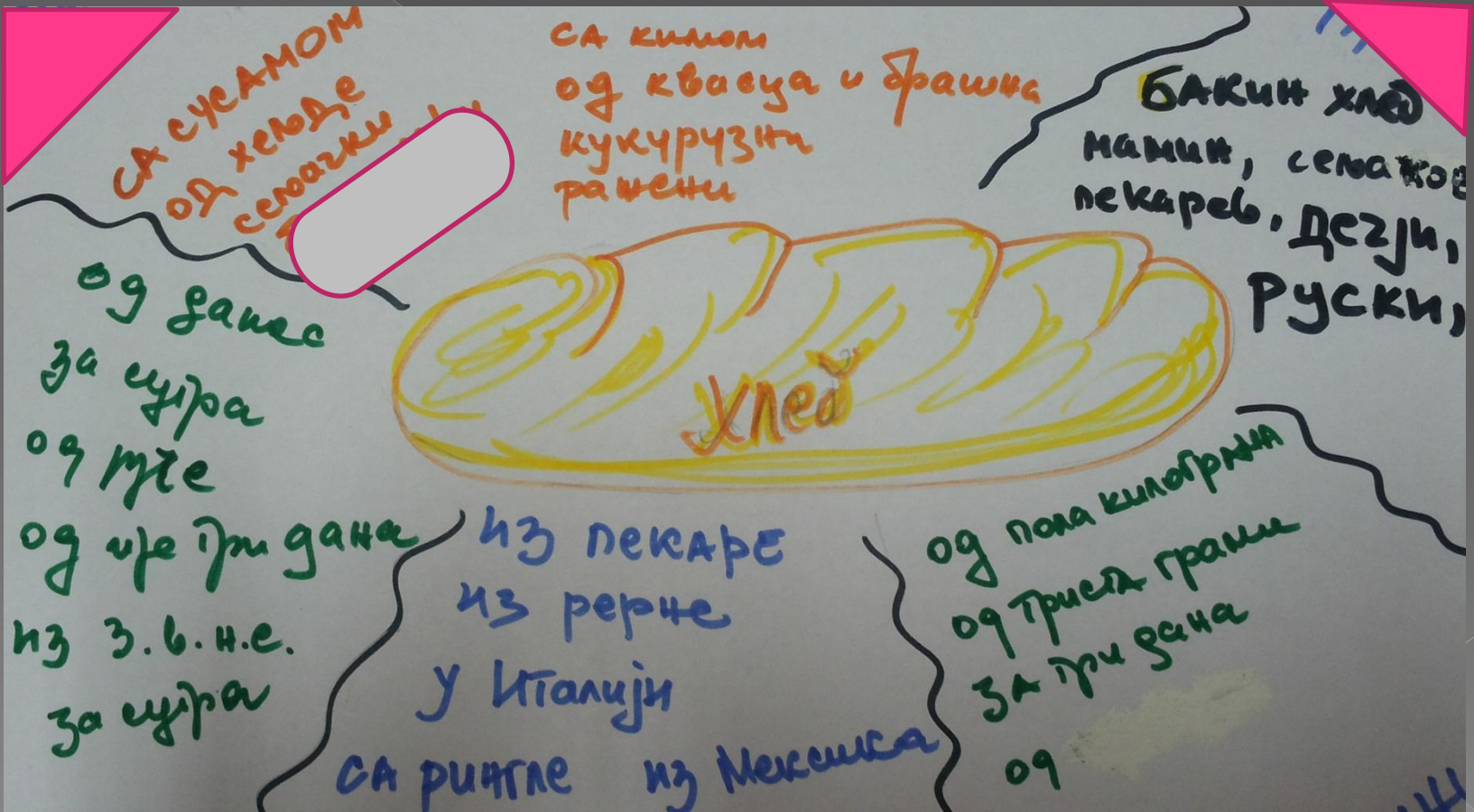
„Хајдуци“	„Орлови рано лете“
Авантура – бег из школе без разлога, неодговорно понашање ученика.	Авантура – бег из школе са добрим разлогом, побуна против неправде, исказивање свог става – може ли се потпуно оправдати?
Неспремни за бег, немају храну, одећу, светло.	Припремљени за бег, имају мајстора, кућу, одбрану.
Беже не размишљајући, без контакта са родитељима.	Беже смишљено, враћајући се кући редовно после школе.
Батине добијају са разлогом – безобразлук и неодговорност.	Батине добијају са разлогом, али се прихвата и њихово мишљење.
Неозбиљни, имају надимке, били су и остају деца.	Озбиљни су и одговорни, зато су и примљени у партизане, постају храбији, озбиљнији.

Граматика

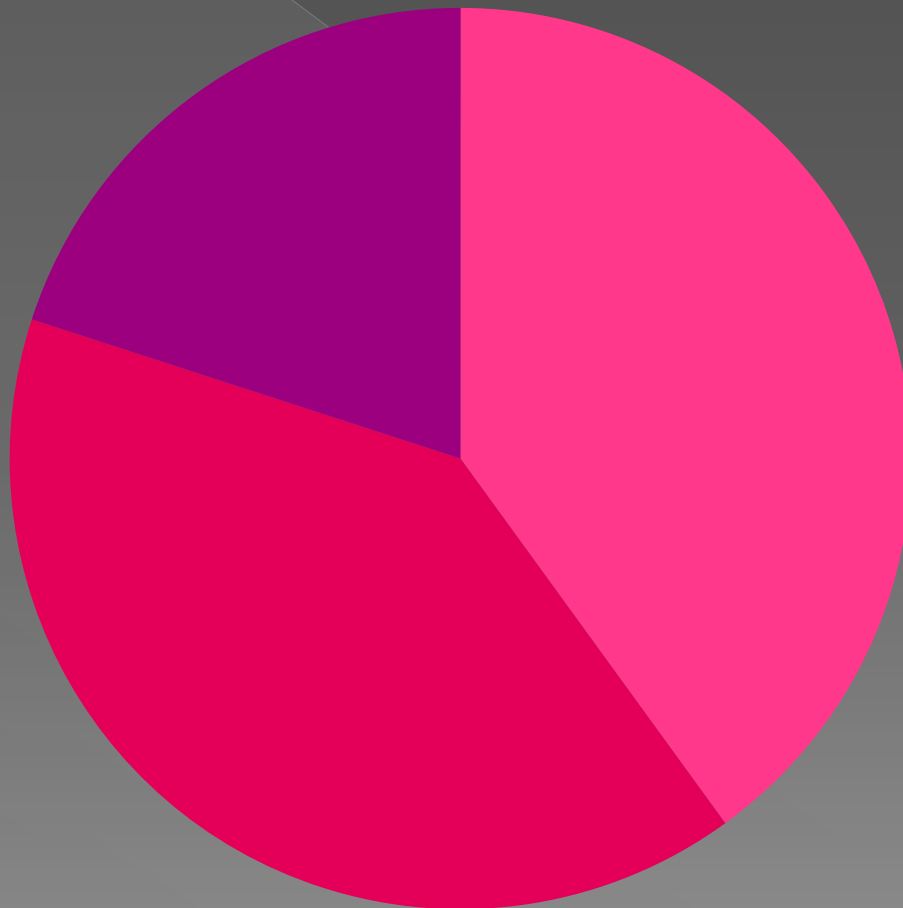

Атрибути

Попуни празнине: Табела представља _____

■ променљиве

■ непроменљиве

■ променљиве и
непроменљиве

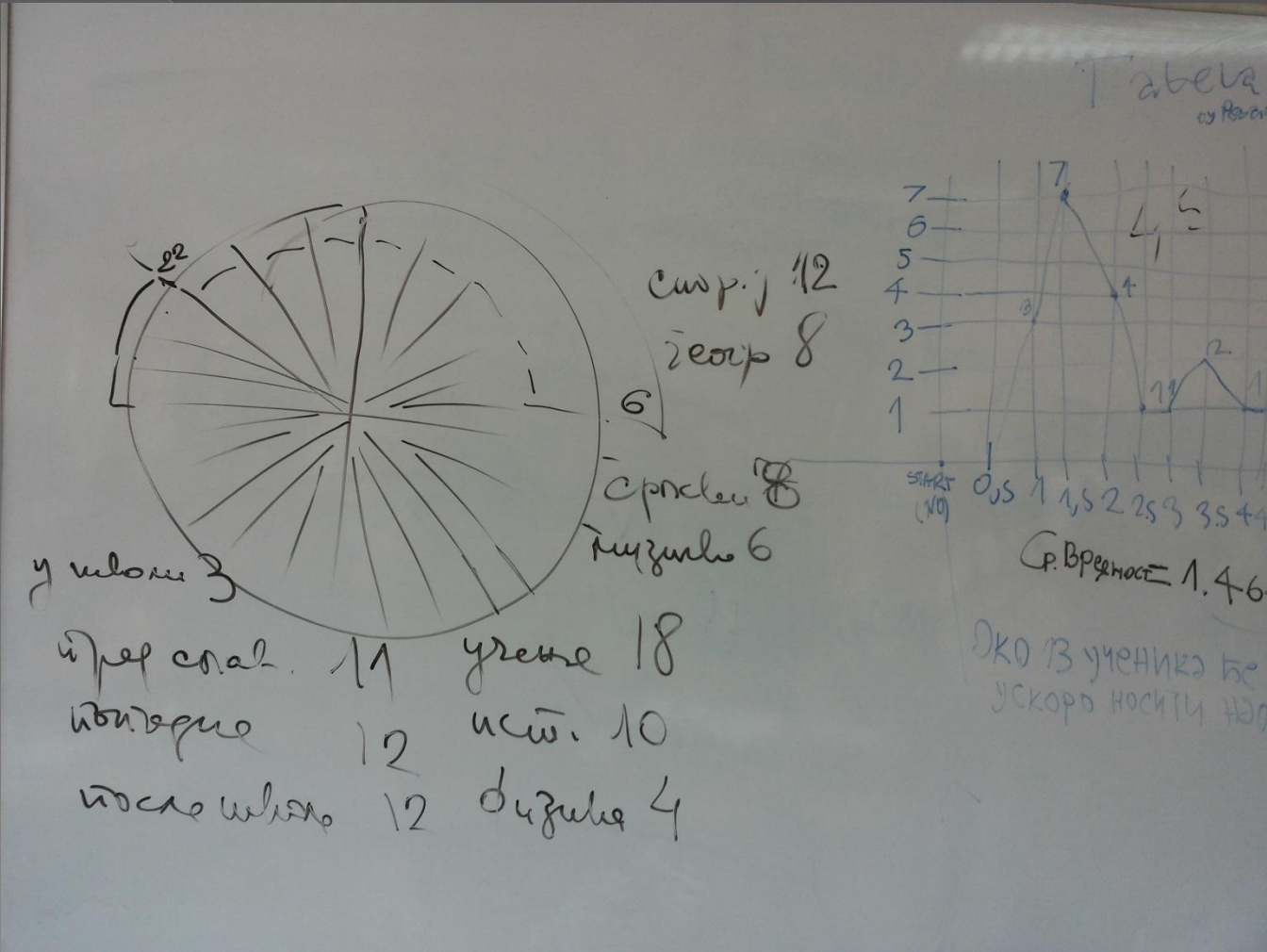

**Упиши проценат
и именуј врсте речи.**

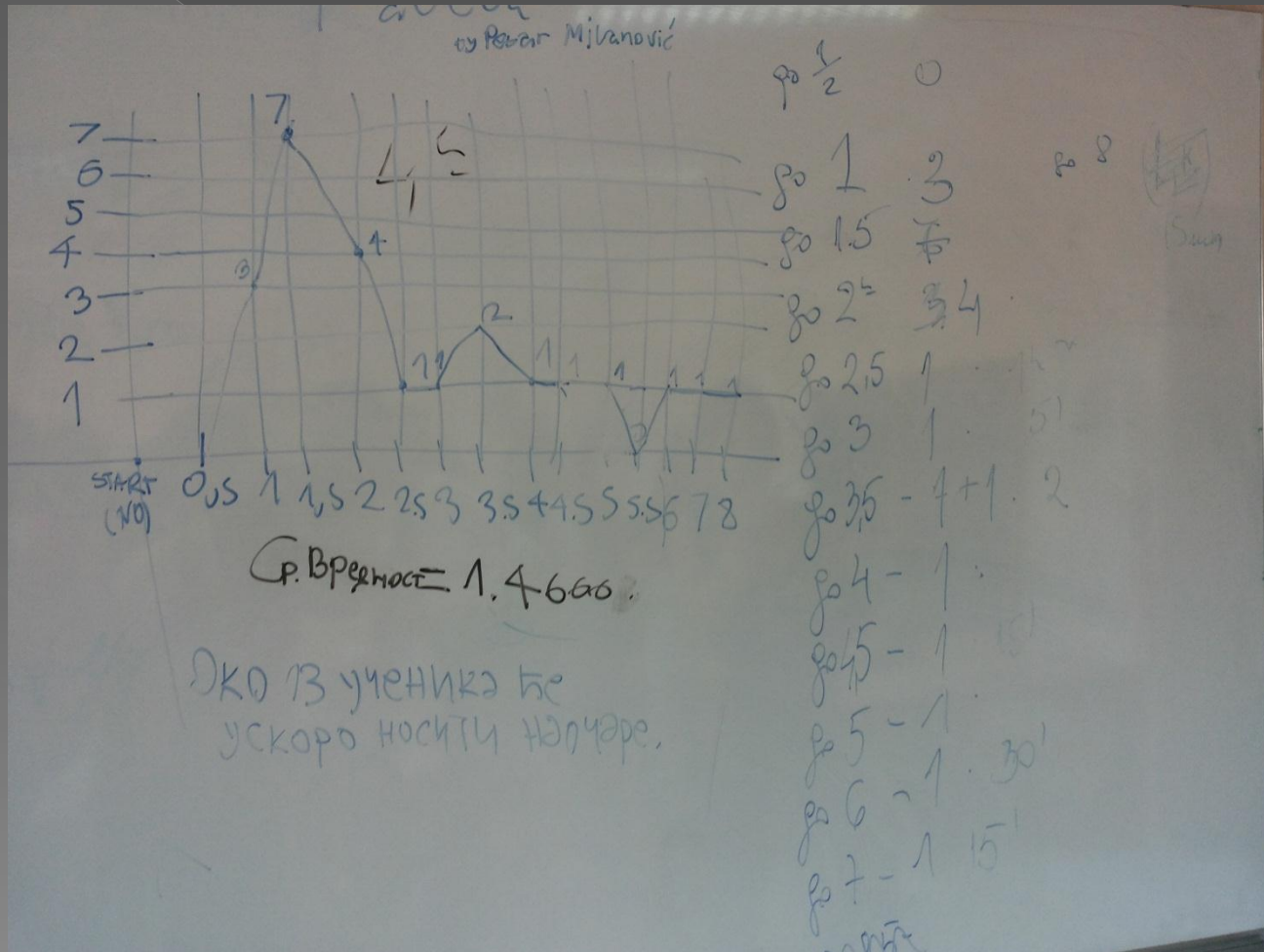
**Упиши врсте речи
на своја места.**

**Обележи врсте речи
које се мењају по лицима.**

Колико и зашта користимо Интернет?

Колико смо на Интернету?

Хвала на пажњи!

- Своје идеје нацртајте, објасните, напишите – поделите са свима!

Неке идеје:

- Свет бајки – упоредите особине фантастичних ликова и ликова из света људи
- Објасните значење заласка сунца у песми „Вече“ Ђуре Јакшића и „Највећа је жалост за братом“. Наведите покрете, боје и значења.
- Нацртајте пејзаж пратећи песму „Зимско јутро“; пратите у песми звук, боје и покрет.
- „Град градила б'јела вила“ – представите песму.
- Упоредите особине српске дјевојке и младића.
- Илустрирајте и објасните митолошка бића у песмама преткосовског тематског круга.
- „Аска и вук“
- Упореди особине јунака и разлоге одметања: Муса Кесеџија, Старина Новак и Фурлан
- Кроз опис старе породичне куће изведи особине породице која у њој живи.
- Шта то нисмо прочитали док смо читали „Чиновникову смрт“?
- Издвојте појмове који означавају боје и светлост у песми „Подне“ и искажите осећања и расположења. Нацртајте пејзаж.
- Представите свет стварности и свет уметности у песми „Подне“
- Представите песму „Манасија“ кроз светло, боје, време, глас
- Уочите улогу контраста у поезији романтизма (Ђ. Јакшић и Ј. Ј. Змај)
- Објасните значење алегорија у „Малом Принцу“
- Објаните значења метафора у песми „Кажи ми, кажи“

Lapsus memoriae

- Силни оклопници, без мане и страха,
Хладни ко ваш оклоп и погледа мрка,
Ви јурнусте тада у облаку праха,
И настаде тресак и крвава трка.

Заљуљано царство сурвало се с вама...
Кад олуја прође врх Косова равна,
Косово постаде непрегледна јама,
Костурница страшна и поразом славна.

Косовски јунаци заслуга је ваша
Што последњи бесте. У крвавој страви,
Када труло царство оружја се маша,
Сваки леш је свесна жртва, јунак прави.

Данас нама кажу, деци овог века,
Да смо недостојни историје наше,
Да нас захватила западњачка река,
И да нам се душе опасности плаше.

Добра земљо моја, лажу! Ко те воли
Данас, тај те воли, јер зна да си мати,
Јер пре нас ни поља ни кршеви голи,
Не могаше ником свесну љубав дати!

И данас кад дође до последњег боја,
Неозарен старог ореола сјајем,
Ја ћу дати живот, отаџбино моја,
Знајући шта дајем и зашто га дајем.

○ НЕ ГАЗИ МЕ, СТАНО

○ Силни оклопници, без мане и страха
○ хладни ко оклопи ваши и погледа мрка
○ ви јурнусте тада у облику праха
○ и настаде тресак и велика збрка.

○ Заљуљано царство сурвало се с вама
○ кад олуја прође кроз Косово равно
○ Косово постаде неугледна јама
○ костурница славна и порезом страшна

○ Косовски јунаци, заслуга је ваша
○ што последњи беште. У крвавој страви
○ када трула војска оруђа се маша
○ сваки леш је свестан, јунак прави.

○ Данас нама кажу, деци овог света,
○ да смо недоступни историје своје
○ да нас је захватила источњачка река
○ и да нам се срца опасности боје.

○ Драга моја земљо, лажи! Ко те воли
○ данас, тај те воли, јер зна да си му мати.
○ Јер пре нас ни поља ни кршеви голи
○ не моглоше теби свесну љубав дати.

○ И данас кад дође до последње битке
○ неозареног старим ореолом сјајем
○ ја ћу дати љубав, отаџбино моја,
○ знајући шта дајем и коме је дајем.